

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Savska cesta 62

Poslovni broj: I Kž-293/2022-14

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Željka Horvatovića, predsjednika vijeća te Sande Janković i Marije Balenović, članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice - specijalistice Buge Mrzljak Stenzel, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog Š. N. i optužene J. B., zbog kaznenog djela iz članka 291. stavka 2. u vezi stavka 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19. i 84/21., dalje: KZ/11.) i drugih, odlučujući o žalbi državnog odvjetnika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Splitu od 5. svibnja 2022., broj K-41/2019., u sjednici održanoj 26. ožujka 2024., u prisutnosti u javnom dijelu sjednice braniteljice optuženog Š. N., odvjetnice N. P. te optužene J. B. i njezinog branitelja, odvjetnika J. Č.,

p r e s u d i o j e

Odbija se žalba državnog odvjetnika kao neosnovana te se potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskom presudom Županijskog suda u Splitu optuženi Š. N. proglašen je krivim zbog počinjenja kaznenog djela protiv službene dužnosti, zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 292. stavka 2. u vezi stavka 1. KZ/11., a optužena J. B. zbog kaznenog djela protiv službene dužnosti, poticanja na zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 292. stavka 2. u vezi stavka 1. i članka 37. KZ/11., činjenično i pravno opisanih u izreci te presude. Potom su optuženi Š. N., na temelju članka 291. stavka 2. KZ/11., a optužena J. B. na temelju članka 291. stavka 2. u vezi članka 37. KZ/11. osuđeni na kazne zatvora u trajanju jedne godine svaki te im je, na temelju članka 56. KZ/11., izrečena uvjetna osuda tako da se kazna zatvora u trajanju jedne godine na koju su osuđeni neće izvršiti ako u roku od četiri godine po pravomoćnosti presude ne počine neko novo kazneno djelo. Na temelju članka 54. KZ/11., za slučaj opoziva uvjetne osude, optuženoj J. B. se u izrečenu kaznu zatvora uračunava

vrijeme provedeno u pritvoru i istražnom zatvoru od 24. listopada 2012. do 30. listopada 2012.

1.1. Na temelju članka 158. stavaka 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku (pravilno bi bilo navesti "Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. - Odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19. i 80/22., dalje: ZKP/08.) optuženi Š. N. i J. B. dužni su solidarno na ime imovinskopravnog zahtjeva isplatiti Župi, B., B. V., iznos od 9.817.656,92 kuna, dok je u preostalom dijelu imovinskopravnog zahtjeva oštećenik upućen u parnicu.

1.2. Na temelju članka 62. stavka 1. i članka 63. KZ/11., optuženi Š. N. i optužena J. B. dužni su po posebnoj obvezi, uplatiti Župi ..., B., B. V., iznos od 9.817.656,92 kuna u roku od 2 godine po pravomoćnosti te presude, a ukoliko ne postupe po posebnoj obvezi, uvjetna presuda se može opozvati.

1.3. Naposljetku, na temelju članka 148. stavka 1. u vezi sa člankom 145. stavkom 2. točkama 1. i 6. ZKP/08. optuženi Š. N. i optužena J. B. dužni su platiti sudske troškove, i to optuženi Š. N. na ime troškova postupka platiti ukupan iznos od 1.665,50 kuna, od čega iznos od 665,50 kuna predstavlja polovicu troškova za svjedoke, a iznos od 1.000,00 kuna predstavlja paušalnu svotu, te optužena J. B. na ime troškove kaznenog postupka platiti ukupan iznos od 9.165,50 kuna, od čega iznos od 7.500,00 predstavlja troškove vještačenja, iznos od 665,50 kuna predstavlja polovicu troškova za svjedoke, a iznos od 1.000,00 kuna predstavlja paušalnu svotu.

2. Protiv te presude žalbu je podnio državni odvjetnik zbog odluke o kazni i uvjetnoj osudi s prijedlogom da se pobijana presuda preinači na način da se oba optuženika osude na primjerene kazne zatvora.

3. Oba optuženika podnijela su odgovore na žalbu državnog odvjetnika.

3.1. Optuženi Š. N. u odgovoru na žalbu podnesenom po braniteljici, odvjetnici N. P., predlaže žalbu državnog odvjetnika odbaciti kao nedopuštenu, a podredno odbiti je kao neosnovanu.

3.2. I optužena J. B. u odgovoru na žalbu podnesenom po branitelju, odvjetniku J. Č., predlaže žalbu državnog odvjetnika odbaciti kao nedopuštenu, a podredno odbiti kao neosnovanu.

4. Spis je, na temelju članka 474. stavka 1. ZKP/08., prije dostave sucu izvjestitelju, dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

5. Sjednica vijeća je održana u nazočnosti braniteljice optuženog Š. N., odvjetnice N. P., optužene J. B. i njezinog branitelja, odvjetnika J. Č., jer su u odgovoru na žalbu u smislu odredbe članka 475. stavka 1. ZKP/08. zahtijevali da ih se obavijesti o sjednici vijeća. Uredno obaviješteni državni odvjetnik i optuženi Š. N. nisu pristupili sjednici, pa je ona u smislu odredbe članka 475. stavka 3. ZKP/08. održana u njihovoj odsutnosti.

6. Žalba nije osnovana.

7. Prije svega, treba istaknuti da je prvostupanjski sud optuženicima izrekao upravo onu vrstu i mjeru kazne, sudske opomene i posebne obveze koju je predložila zastupnica optužbe u završnom govoru u smislu odredbe članka 444. ZKP/08. Kako prijedlog tužitelja iz završnog govora nije obvezujući za sud, što potvrđuju i optuženici u odgovoru na žalbu upirući na postojanje neformalnog sporazuma (*gentlemen's agreement*) između stranaka uslijed kojeg su se na završetku ponovljenog suđenja odlučili na priznanje djela, to nema mjesta odbacivanju žalbe državnog odvjetnika kao nedopuštene, niti je u ovoj situaciji takva mogućnost predviđena odredbama ZKP/08.

8. Oспорavajući pravilnost prvostupanjske odluke o kazni državni odvjetnik u žalbi tvrdi da je prvostupanjski sud precijenio značaj olakotnih okolnosti, a pogrešno utvrdio da ne postoje otegotne okolnosti te tako izrekao preblagu kaznu.

8.1. Međutim, prema ocjeni ovog drugostupanjskog suda ispravno je prvostupanjski sud vrednovao značaj utvrđenih olakotnih okolnosti (neosuđivanost, priznanje, kajanje i žaljenje zbog počinjenog, protek preko deset godina od počinjenja djela i spremnost za popravljanjem štete na strani oba optuženika te dodatno činjenicu roditeljstva na strani optužene J. B.).

8.2. Nije u pravu državni odvjetnik da način počinjenja djela u smislu razrađenosti postupanja optuženika prvostupanjski sud trebao ocijeniti otegotnim, jer je riječ o aktivnostima koje su dovoljne za ispunjenje sastavnica kaznenog djela, a ne o aktivnostima koje bi premašile intenzivitet potreban za ostvarenje tih sastavnica. Također, zbog pretpostavke nedužnosti promašeno je žalbeno upiranje na potrebu negativnog vrednovanja okolnosti da je protiv optužene J. B. u tijeku kazneni postupak za drugo kazneno djelo.

8.3. Iako državni odvjetnik s pravom prigovara da je prvostupanjski sud otegotnim trebao ocijeniti činjenice razvidne iz činjeničnog opisa djela i to raspolaganje optuženika protupravno pribavljenim novcem i visinu štete koja nadilazi iznos potreban za ostvarenje kaznenog djela zbog kojeg su proglašeni krivima, izloženi prigovor ipak ne upućuje na to da je izrečena kazna uz primjenu uvjetne osude s posebnom obvezom preblaga.

9. Naime, i po stavu ovog suda, okolnosti istaknute u žalbi državnog odvjetnika u povezanosti s onim okolnostima koje je prvostupanjski sud utvrdio, ne dovode u pitanje niti visinu izrečene kazne niti upućuju na potrebu izricanja bezuvjetne kazne zatvora, jer bi takva kazna u konkretnoj situaciji ovog predmeta bila prestroga i neadekvatna zbog previše naglašene retributivne sastavnice. Naime, prihvatljiv je zaključak prvostupanjskog suda da optuženici i bez izvršenja izrečene kazne neće u budućnosti činiti kaznena djela, uvažavajući pri tome da je riječ o osobama koje do sada nisu osuđivane, koje su priznale počinjenje kaznenog djela i iskazale spremnost da poprave počinjenu štetu, što su sve razlozi za primjenu uvjetne osude uz posebnu obvezu kao dodatnu motivaciju da štetu stvarno i poprave.

9.1. Slijedom navedenog, Visoki kazneni sud Republike Hrvatske prihvaća izrečenu uvjetnu osudu uz primjenu posebne obveze popravljanja štete kao kaznenu sankciju primjerenu počinjenom kaznenom djelu kao i ličnostima oba optuženika, koja će ostvariti svrhu kažnjavanja iz članka 41. KZ/11. Time će se u dovoljnoj mjeri izraziti

društvena osuda zbog počinjenog kaznenog djela, jačati povjerenje građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava, utjecati na optuženike kao počinitelje i sve druge da ne čine kaznena djela, kroz jačanje svijesti o pogibeljnosti činjenja kaznenih djela i pravednosti kažnjavanja njihovih počinitelja te omogućiti počinitelju ponovno uključivanje u društvo.

10. S obzirom na prethodno navedeno, nije osnovana žalba državnog odvjetnika kojom predlaže osuditi oba optuženika na bezuvjetne kazne zatvora, u kako to on navodi, primjerenom trajanju.

10.1. S obzirom na to da ispitivanjem pobijane presude na temelju članka 476. stavka 1. ZKP/08. nisu utvrđene bitne postupovne povrede na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, a niti je na štetu optuženika povrijeđen kazneni zakon, na temelju članka 482. ZKP/08. odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu 26. ožujka 2024.

Predsjednik vijeća:
Željko Horvatić, v.r.